

Regionaal- ja Põllumajandusministeerium
info@agri.ee

Teie 16.12.2025

Meie 20.01.2026

nr 1.4-1/926,
REM/25-1412/-1K
nr 1.1-11/5410-2

**Alkoholiseaduse, alkoholi-, tubaka-,
kütuse- ja elektriaktsiisi seaduse
ning riigilõivuseaduse muutmise
seaduse eelnõu koostöölastamine**

Austatud härra Terras

Rahandusministeerium koostöölastab alkoholiseaduse, alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduse ning riigilõivuseaduse muutmise seaduse eelnõu järgmiste märkustega:

1) Palume sõnastada § 21 lõike 1 alapunkt 1 järgmiselt:

„1) alkoholi määratlus (liik, kombineeritud nomenklatuuri kaubakood), kaubanduslik nimetus, tootja, müügipakendi maht, etanoolisisaldus, tootjapoolne partii tähistus, kusjuures partii numbri ja aastakäigu samaaegsel kasutamisel peavad olema märgitud mõlemad tähistused;“.

Selgitus:

Kombineeritud nomenklatuuri kaubakoodi märkimine on oluline alkoholi tuvastamiseks ning seose loomiseks alkoholi ja saatelehe vahel, samuti alkoholi liikumise teekonna jälgimisel. Alkohoolse joogi nime puhul lisatakse täpsustus, et mõeldakse alkohoolse joogi kaubanduslikku nimetust.

2) Järelevalve andmetel ei saada ühtemoodi aru sõnadest „alkoholi liik“. Paremaks selguseks palume täiendada alkoholiseaduse § 21 lõikega 1¹, samuti eelnõu seletuskirja.

Ettepaneku § 21 lõike 1¹ sõnastamiseks on järgmine:

„(1¹) Alkohoolse joogi liigina käsitatakse käesolevas seaduses alkohoolse joogi määratlust Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1169/2011, milles käsitletakse toidualase teabe esitamist tarbijatele ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 1924/2006 ja (EÜ) nr 1925/2006 ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni direktiiv 87/250/EMÜ, nõukogu direktiiv 90/496/EMÜ, komisjoni direktiiv 1999/10/EÜ, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2000/13/EÜ, komisjoni direktiivid 2002/67/EÜ ja 2008/5/EÜ ning komisjoni määrus (EÜ) nr 608/2004 (ELT L 304, 22.11.2011, lk 18–63), artikli 17 tähenduses.“.

Üheseks arusaadavuseks palume seletuskirjas viidata õigusaktidele, mille alusel määratletakse alkohoolse joogi liik. Need on EL määrused numbritega 1169/2011, 2019/787, 1308/2013 ja

251/2014 ning Vabariigi Valitsuse 26.04.2004. a määrus nr 134. Näide alkoholse joogi liigi ja kaubandusliku nimetuse kohta on alljärgnev.

Alkoholne jook	
Liik	Kaubanduslik nimetus
Viin	Viru Valge
Liköör	Vana Tallinn
Õlu	Alexander

Palume lisada seletuskirja punkti 5 viited EL määrustele numbritega 1169/2011 ja 251/2014.

3) Seletuskirjas kajastatakse alkoholiregistri (AR) kaotamise mõjusid ühekülgsest. AR pidamise kuluna tuuakse välja 87 tuhat eurot, millest tehniline kulu moodustab ligikaudu 15 tuhat eurot aastas. Seletuskirjas märgitakse, et riigilõivu laekus 2024. aastal summas 114, 2 tuhat eurot. Riigilõivu mõte on katta menetlustoimingutega seotud kulusid. Kuna riigilõivuga kogutud summa katab ja ületab AR pidamiseks tehtud kulusid, ei saa käsitleda AR-i pidamisega seotud kulusid kui summat, mis vabaneb pärast AR lõpetamist muuks otstarbeks. Tervikpildi mõttes palume seletuskirja täiendada, et AR kaotamine toob kaasa vajaduse muuta maksumärkide elektroonilist andmekogu nimega MAIS. MAIS ja AR on omavahel seotud süsteemid, mistõttu ei saa MAIS toimida ilma AR olemasoluta. MAIS muutmine seoses AR kaotamisega toob kaasa kulutusi vähemalt 200 000 eurot (hinnang põhineb eelnevate aastate andmetel). Kuna käesoleval ajal toimub riigihange MAIS arendamise tööde teostaja leidmiseks, siis kulusumma võib oluliselt tõusta arvestades elukalliduse taset Eestis. Tervikpildi mõttes on oluline märkida, et AR kaotamine vähendab bürokraatiat, kuid mõjutab alkoholituru üle järelevalve efektiivsust. AR võimaldab vajalike andmete kiiret leidmist, mis aitab kaasa parema tulemuse saavutamisele alkoholiaktsiisi kogumisel.

Seletuskirja tabelis 1 pealkirjaga „AR-is säilitatud andmete kattuvus teistes registrites või andmebaasides talletatud andmetega“ on mitmeid vigu. Saadame parandused töökorras eraldi e-kirjaga. Tabeli koostamisel ei ole arvestatud näiteks järgmisega:

- 1) alati ei ole võimalik kindlaks teha, kas aktsiisilaopidaja lubas tarbimisse kauba, mille omanik ta on või kuulub kaup teisele ettevõtjale ja aktsiisilaopidaja osutab talle teenust;
- 2) faksi numbrid ei ole enam kasutuses;
- 3) tootja või maaletooja andmete puhul ei peaks viitama ekspordisüsteemidele;
- 4) viitamisel siseriiklikule e-süsteemile LUBA on ülearune viidata e-süsteemile SEED, sest LUBA süsteemist liiguvad andmed SEED süsteemi, mis on Euroopa Liidu keskne süsteem;
- 5) MAIS süsteem sisaldab andmeid vaid maksumärgistamisele kuuluva alkoholi kohta, mis on alkohol etanoolisisaldusega üle 22 mahuprotsendi ning mis on villitud müügi pakendisse mahuga alates 0,05 liitrist.

4) AR kaotamine 2026. aasta juulist tähendab ülimalt lühikese aja jätmist maksumärkide elektroonilise süsteemi MAIS muutmiseks. Käesoleval ajal toimub hange arendustööde teostaja leidmiseks ning võimalikud on vaidlused. Lisaks arendustööks kuluvale ajale on mõistlik planeerida aega testimisteks ja ettenägematute olukordade lahendamiseks. MAIS muudatuste sujuva rakendamise tagamiseks ettevõtjatele ja maksuhaldurile on seaduse mõistlik rakendamise aeg 2027. aasta. Seaduse rakendamine 2026. a juulis on põhimõtteliselt võimalik, kuna kehtiv maksumärkide süsteem võimaldab ettevõtjal AR asemel sisestada maksumärgistamisega seotud andmed otse MAIS-i, kuid puudub teadmine riskidest, mis võivad ettenägematu olukorrana tekkida sellise kiire lahenduse rakendamise tulemusena.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Jürgen Ligi
rahandusminister

Virge Aasa 5885 1493
Virge.Aasa@fin.ee

Heidi Vessel 611 3651
Heidi.Vessel@fin.ee